

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

GIÁO TRÌNH

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

*(Dành cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng
không chuyên ngành Luật)*

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BẢNG QUY ƯỚC CHỮ VIẾT TẮT DÙNG TRONG SÁCH	6
LỜI MỞ ĐẦU	7
Phần thứ nhất: ĐẠI CƯƠNG VỀ NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT	9
Chương I: NHỮNG KHÁI NIỆM CHUNG VỀ NHÀ NƯỚC	9
I. Khái niệm và đặc trưng của Nhà nước	9
II. Chức năng nhà nước	13
III. Hình thức và bộ máy nhà nước	15
IV. Bộ máy Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam	27
TÀI LIỆU THAM KHẢO	37
CÂU HỎI ÔN TẬP	38
Chương II: NHỮNG KHÁI NIỆM CHUNG VỀ PHÁP LUẬT	39
I. Khái niệm, thuộc tính, hình thức pháp luật	39
II. Quy phạm pháp luật và văn bản quy phạm pháp luật	46
III. Quan hệ pháp luật	64
IV. Thực hiện pháp luật, vi phạm pháp luật và trách nhiệm pháp lí	72
TÀI LIỆU THAM KHẢO	85
CÂU HỎI ÔN TẬP	86
Phần thứ hai: ĐẠI CƯƠNG VỀ CÁC LĨNH VỰC PHÁP LUẬT TRONG HỆ THỐNG PHÁP LUẬT VIỆT NAM	87
Chương III: PHÁP LUẬT DÂN SỰ VÀ TỔ TỤNG DÂN SỰ	87
A. Pháp luật dân sự	87
I. Những quy định chung của pháp luật dân sự	89
II. Những chế định cụ thể của pháp luật dân sự	97
B. Pháp luật tố tụng dân sự	109
I. Những quy định chung của pháp luật tố tụng dân sự	110
II. Các thủ tục tố tụng	120
TÀI LIỆU THAM KHẢO	128
CÂU HỎI ÔN TẬP	128
Chương IV: PHÁP LUẬT LAO ĐỘNG	129
I. Những vấn đề chung	129
II. Những vấn đề cơ bản được điều chỉnh bởi pháp luật lao động	130
TÀI LIỆU THAM KHẢO	149
CÂU HỎI ÔN TẬP	149
Chương V: PHÁP LUẬT HÌNH SỰ VÀ TỔ TỤNG HÌNH SỰ	150
A. Luật Hình sự	150
I. Khái niệm chung	150
II. Một số tội phạm trong Bộ luật Hình sự	159

B. Luật Tố tụng hình sự	165
I. Khái niệm Luật Tố tụng hình sự	165
II. Nhiệm vụ của Luật Tố tụng hình sự	167
III. Thủ tục giải quyết vụ án hình sự	168
<i>TÀI LIỆU THAM KHẢO</i>	174
<i>CÂU HỎI ÔN TẬP</i>	175
Chương VI: PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH VÀ TỔ TỤNG HÀNH CHÍNH	176
A. Luật Hành chính Việt Nam	176
I. Các vấn đề chung của Luật Hành chính	176
II. Nội dung cơ bản của Luật Hành chính	179
B. Luật Tố tụng hành chính Việt Nam	191
I. Các vấn đề chung về Luật Tố tụng hành chính	191
II. Thủ tục giải quyết các vụ án hành chính	196
<i>TÀI LIỆU THAM KHẢO</i>	200
<i>CÂU HỎI ÔN TẬP</i>	201
Chương VII: PHÁP LUẬT KINH DOANH	202
A. Pháp luật doanh nghiệp	202
I. Khái quát về pháp luật doanh nghiệp và các loại hình doanh nghiệp	202
II. Những vấn đề pháp lý cơ bản về các loại hình doanh nghiệp	205
III. Thành lập doanh nghiệp, tổ chức lại doanh nghiệp và chấm dứt doanh nghiệp	215
B. Pháp luật thương mại	217
I. Các vấn đề chung	217
II. Các hoạt động thương mại chủ yếu	222
III. Chế tài trong thương mại	227
C. Pháp luật cạnh tranh	228
I. Các vấn đề chung	228
II. Chống cạnh tranh không lành mạnh	229
III. Kiểm soát hành vi hạn chế cạnh tranh	231
D. Pháp luật ngân sách nhà nước	234
I. Khái quát về pháp luật ngân sách nhà nước	234
II. Nội dung cơ bản của pháp luật ngân sách nhà nước	238
E. Pháp luật thuế	239
I. Khái niệm và các nguyên tắc cơ bản của pháp luật thuế	239
II. Nội dung cơ bản của pháp luật thuế	243
G. Pháp luật ngân hàng	246
I. Khái quát về hoạt động ngân hàng và pháp luật ngân hàng	246
II. Nội dung cơ bản của pháp luật ngân hàng	247
III. Địa vị pháp lý của các tổ chức tín dụng	248
IV. Nội dung pháp lý về các hoạt động cấp tín dụng và dịch vụ thanh toán qua tài khoản của các tổ chức tín dụng	249

V. Hoạt động cung ứng dịch vụ thanh toán qua tài khoản.....	250
VI. Các quy định đảm bảo an toàn trong hoạt động ngân hàng	250
TÀI LIỆU THAM KHẢO	251
CÂU HỎI ÔN TẬP	251
Chương VIII: PHÁP LUẬT ĐẤT ĐAI VÀ MÔI TRƯỜNG	252
A. Luật Đất đai	252
I. Tổng quan về Luật Đất đai	252
II. Nội dung cơ bản của Luật Đất đai.....	253
III. Quyền và nghĩa vụ của người sử dụng đất.....	259
B. Luật Môi trường	264
I. Tổng quan Luật Môi trường	264
II. Nội dung cơ bản của Luật Môi trường.....	268
TÀI LIỆU THAM KHẢO	273
CÂU HỎI ÔN TẬP	273
Phần thứ ba: ĐẠI CƯƠNG VỀ PHÁP LUẬT QUỐC TẾ	274
Chương IX: CÔNG PHÁP QUỐC TẾ	274
I. Khái niệm về công pháp quốc tế	274
II. Một số lĩnh vực hợp tác chủ yếu của cộng đồng quốc tế.....	280
TÀI LIỆU THAM KHẢO	288
CÂU HỎI ÔN TẬP	288
Chương X: TƯ PHÁP QUỐC TẾ	289
I. Những quy định chung về tư pháp quốc tế	289
II. Thẩm quyền của toà án Việt Nam	
đối với vụ việc dân sự có yếu tố nước ngoài	294
III. Pháp luật áp dụng trong điều chỉnh quan hệ dân sự	
có yếu tố nước ngoài tại Việt Nam (Giải quyết xung đột pháp luật)	297
IV. Áp dụng pháp luật nước ngoài trong điều chỉnh quan hệ dân sự	
có yếu tố nước ngoài	303
TÀI LIỆU THAM KHẢO	304
CÂU HỎI ÔN TẬP	305
Chương XI: LUẬT THƯƠNG MẠI QUỐC TẾ	306
I. Khái quát về Luật Thương mại quốc tế	306
II. Nội dung cơ bản của Luật Thương mại quốc tế.....	311
TÀI LIỆU THAM KHẢO	317
CÂU HỎI ÔN TẬP	317
Phần thứ tư: ĐÀO TẠO LUẬT VÀ NGHỀ LUẬT Ở VIỆT NAM	318
Chương XII: ĐÀO TẠO LUẬT VÀ NGHỀ LUẬT Ở VIỆT NAM	318
I. Đào tạo luật	318
II. Các nghề luật cơ bản ở Việt Nam	320
TÀI LIỆU THAM KHẢO	331
CÂU HỎI ÔN TẬP	331